

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 58.587/3
van 24 december 2015

over

een ontwerp van ministerieel
besluit ‘tot opheffing van het
ministerieel besluit van
23 februari 1967 houdende
tijdelijke maatregelen inzake
diergeneeskundige politie op
de hondsdolheid’

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

avis 58.587/3
du 24 décembre 2015

sur

un projet d'arrêté ministériel
‘abrogeant l'arrêté ministériel
du 23 février 1967 portant des
mesures temporaires de police
sanitaire contre la rage’

Op 2 december 2015 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit 'tot opheffing van het ministerieel besluit van 23 februari 1967 houdende tijdelijke maatregelen inzake diergeneeskundige politie op de hondsdolheid'.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 21 december 2015. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Patricia DE SOMERE, staatsraden, en Leen VERSCHRAEGHEN, toegevoegd griffier.

Het verslag is uitgebracht door Melissa CELIS, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jo BAERT, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 24 december 2015.

*

Le 2 décembre 2015, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de l'Agriculture à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté ministériel 'abrogeant l'arrêté ministériel du 23 février 1967 portant des mesures temporaires de police sanitaire contre la rage'.

Le projet a été examiné par la troisième chambre le 21 décembre 2015. La chambre était composée de Jo BAERT, président de chambre, Jan SMETS et Patricia DE SOMERE, conseillers d'État, et Leen VERSCHRAEGHEN, greffier assumé.

Le rapport a été présenté par Melissa CELIS, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jo BAERT, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 24 décembre 2015.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van ministerieel besluit strekt ertoe het ministerieel besluit van 23 februari 1967 ‘houdende tijdelijke maatregelen inzake diergeneeskundige politie op de hondsdolheid’ op te heffen.

Op de vraag of het de bedoeling is om enkel de regeling in verband met de verplichte inenting van honden op kosten van de eigenaars op te heffen, dan wel ook de bijzondere veiligheidsmaatregelen voor katten en honden en de verplichte verdelging van wilde vleesetende dieren en zwervende honden en katten, antwoordde de gemachtigde als volgt:

“1) Het MB schaft alle tijdelijke maatregelen met betrekking tot rabiës af voor deze dieren waarvoor de federale overheid bevoegd is (gezelschapsdieren)

2) Ingevolge de staatshervorming is de federale overheid niet meer bevoegd voor maatregelen (inclusief sanitaire maatregelen) met betrekking tot in het wild levende dieren.

Zie o.a. Decreet van 28 MAART 2014 betreffende de preventie-, surveillance en bestrijding van ziekten bij in het wild levende dieren (aangehaald als: het Wildedierenziektedecreet van 28 maart 2014)

3) Ingevolge de staatshervorming is de federale overheid niet meer bevoegd voor de jacht. De verdelging van wilde vleeseters door houders van het jachtrecht is dan ook geen federale bevoegdheid.

Zie o.a. Jachtdecreet van 24 JULI 1991 – (Vlaams gewest). Definities – overig wild: houtduiven (*Columba palumbus*), konijnen (*Oryctolagus cuniculus*), vossen (*Vulpes vulpes*), verwilderde katten (*Felis catus*), bunzings (*Putorius putorius*), hermelijnen (*Mustela erminea*), wezels (*Mustela nivalis*), boommarters (*Martes martes*), steenmarters (*Martes foina*).

Voor wat betreft punt 3 Waalse regio

18 octobre 2002

Arrêté du Gouvernement wallon permettant la destruction de certaines espèces de gibiers.

Cet arrêté a été modifié par l’AGW du 22 septembre 2005.

Section 2. De la destruction du renard, du chat haret, de la fouine et du putois

4) De verdelging van zwerfhonden en katten in het kader van een sanitaire wetgeving gebaseerd op de dierengezondheidswet is een federale bevoegdheid. Het MB heft ook de tijdelijke maatregelen in het kader van de hondsdolheid met betrekking tot deze categorie op.”

Die draagwijdte blijkt niet uit het ontwerp. De opheffing zal moeten worden beperkt tot de onderdelen van het ministerieel besluit van 23 februari 1967 waarvoor de federale overheid bevoegd is gebleven: de bepalingen van het ministerieel besluit waarvoor volstrekt geen bevoegdheid van de federale overheid aan de orde is, mogen niet worden opgeheven, en bepalingen die zowel slaan op federale als op gewestelijke bevoegdheden, kunnen slechts worden opgeheven voor zover ze slaan op de federale bevoegdheden. In dat laatste geval dient de mate waarin die opheffing gebeurt, precies te worden aangegeven. Het mag immers niet aan de burger of aan de justitiële of administratieve rechter worden overgelaten om uit te maken of een bepaling al dan niet als opgeheven moet worden beschouwd.¹

3. Rechtsgrond voor het opheffen van de federale aspecten van het ministerieel besluit van 23 februari 1967 kan worden gevonden in de artikelen 1, 8, 9 en 16 van het koninklijk besluit van 10 februari 1967 ‘houdende reglement van de diergeneeskundige politie op de hondsdolheid’, die op hun beurt rechtsgrond vinden in de artikelen 7 tot 9 van de dierengezondheidswet van 24 maart 1987.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. De aanhef dient in overeenstemming te worden gebracht met wat hiervoor is opgemerkt over de rechtsgrond van het ontworpen besluit.

*

¹ Zie in dit verband: GwH 21 december 1995, nr. 88/95, B.11.

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté ministériel soumis pour avis a pour objet d'abroger l'arrêté ministériel du 23 février 1967 'portant des mesures temporaires de police sanitaire contre la rage'.

À la question de savoir si l'intention est d'abroger uniquement le dispositif relatif à la vaccination obligatoire des chiens aux frais des propriétaires ou également les mesures de sécurité particulières concernant les chats et les chiens et la destruction obligatoire des carnassiers sauvages et des chats et des chiens errants, le délégué a répondu ce qui suit :

« 1) Het MB schaft alle tijdelijke maatregelen met betrekking tot rabiës af voor deze dieren waarvoor de federale overheid bevoegd is (gezelschapsdieren)

2) Ingevolge de staatshervorming is de federale overheid niet meer bevoegd voor maatregelen (inclusief sanitaire maatregelen) met betrekking tot in het wild levende dieren.

Zie o.a. Decreet van 28 MAART 2014 betreffende de preventie-, surveillance en bestrijding van ziekten bij in het wild levende dieren (aangehaald als: het Wildedierenziektedecreet van 28 maart 2014)

3) Ingevolge de staatshervorming is de federale overheid niet meer bevoegd voor de jacht. De verdelging van wilde vleeseters door houders van het jachtrecht is dan ook geen federale bevoegdheid.

Zie o.a. Jachtdecreet van 24 JULI 1991 – (Vlaams gewest). Definities – overig wild: houtduiven (*Columba palumbus*), konijnen (*Oryctolagus cuniculus*), vossen (*Vulpes vulpes*), verwilderde katten (*Felis catus*), bunzings (*Putorius putorius*), hermelijnen (*Mustela erminea*), wezels (*Mustela nivalis*), boommarters (*Martes martes*), steenmarters (*Martes foina*).

Voor wat betreft punt 3 Waalse regio

18 octobre 2002

Arrêté du Gouvernement wallon permettant la destruction de certaines espèces de gibiers.

Cet arrêté a été modifié par l'AGW du 22 septembre 2005.

Section 2. De la destruction du renard, du chat haret, de la fouine et du putois

4) De verdelging van zwerfhonden en katten in het kader van een sanitaire wetgeving gebaseerd op de dierengezondheidswet is een federale bevoegdheid. Het MB heft ook de tijdelijke maatregelen in het kader van de hondsdolheid met betrekking tot deze categorie op ».

Cette portée ne ressort pas du projet. L'abrogation devra se limiter aux parties de l'arrêté ministériel du 23 février 1967 pour lesquelles l'autorité fédérale est demeurée compétente : les dispositions de l'arrêté ministériel qui ne mettent nullement en jeu la compétence de l'autorité fédérale, ne peuvent être abrogées et les dispositions qui portent tant sur les compétences fédérales que régionales, peuvent uniquement être abrogées dans la mesure où elles concernent des compétences fédérales. Dans ce dernier cas, il conviendra de définir avec précision l'étendue de cette abrogation. En effet, on ne saurait confier au citoyen ou au juge judiciaire ou administratif le soin d'apprécier eux-mêmes si une disposition doit être considérée comme abrogée ou non ¹.

3. Un fondement juridique à l'abrogation des aspects fédéraux de l'arrêté ministériel du 23 février 1967 peut être trouvé dans les articles 1er, 8, 9 et 16 de l'arrêté royal du 10 février 1967 'portant règlement de police sanitaire de la rage' qui, à leur tour, trouvent un fondement juridique dans les articles 7 à 9 de la loi du 24 mars 1987 relative à la santé des animaux.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

4. Le préambule doit être mis en conformité avec l'observation formulée ci-dessus à propos du fondement juridique de l'arrêté en projet.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Leen VERSCHRAEGHEN

Jo BAERT

¹ Voir à ce propos : C.C., 21 décembre 1995, n° 88/95, B.11.